

17

Total No. of Printed Pages—6

2 SEM FYUGP MINSNS2

2024

(May/June)

SANSKRIT

(Minor)

Paper : MINSNS2

(Dharmaśāstra and Arthaśāstra)

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

UNIT—I

(Brief History of Dharmaśāstras/Smṛtiśāstras)

(Marks : 15)

Give very short answers of the following : $1 \times 2 = 2$

তলত দিয়াবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Derive the word 'ধৰ্ম'.

'ধৰ্ম' শব্দটোৰ ব্যুৎপত্তি লিখা।

(b) What is the another name of Dharmaśāstra?

ধৰ্মশাস্ত্ৰৰ আন এটা নাম কি?

24P/1168

(Turn Over)

2ND SEM 2024
SANSKRIT

(2)

2. What do you mean by Dharmaśāstras? Estimate the place of *Manusmṛhitā* among the Dharmaśāstras. $5+8=13$
- ধৰ্মশাস্ত্ৰ মানে কি? ধৰ্মশাস্ত্ৰসমূহৰ ভিতৰত 'মনুসংহিতা'ৰ স্থান নিৰ্ণয় কৰা।

UNIT—II

(*Manusmṛti*)

(Marks : 20)

3. Give answers to the following questions : $1 \times 3 = 3$
- তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) How many Chapters are there in *Manusmṛti*?
'মনুস্মৃতি'ত কেইটা অধ্যায় আছে?
- (b) Write the name of a commentator of *Manusmṛti*.
'মনুস্মৃতি'ৰ এজন ভাষ্যকাৰৰ নাম লিখা।
- (c) _____ was the speaker of *Manusmṛti*.
(Fill in the blank)
_____ 'মনুস্মৃতি'ৰ বক্তা আছিল।
(খালী ঠাই পূৰোৱা)

24P/1168

(Continued)

(3)

4. How many Saṁskāras are there in Indian life-style? What are they? Give their names. $1+4=5$
- ভাৰতীয় জীৱনশৈলীত কেইটা সংস্কাৰ পোৱা যায়? সেইসমূহ কি কি? নামসমূহ লিখা।

5. Describe the 'সৃষ্টিক্ৰম' as advocated by Manu as found in *Manusmṛti*, Ch. I. 12
- 'মনুস্মৃতি'ৰ প্ৰথম অধ্যায়ত পোৱা ধৰণে মনুৰ দ্বাৰা প্ৰণয়ন কৰা 'সৃষ্টিক্ৰম' সম্পৰ্কে বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

Describe the importance of Saṁskāras of Indian society with special reference to *Manusmṛti*.

ভাৰতীয় সমাজ ব্যৱস্থাত সংস্কাৰসমূহৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে 'মনুস্মৃতি'ৰ বিশেষ সহায়ত বৰ্ণনা কৰা।

UNIT—III

(*Vyavahāradhyāya of Yājñavalkyasmṛti and Dāyabhāga of Nāradaśmṛti*)

(Marks : 25)

6. Answer the following questions :
তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :
- (a) How many Chapters (অধ্যায়) are there in *Yājñavalkyasmṛti*? 1
- 'যাজ্ঞবল্ক্যস্মৃতি'ত কেইটা অধ্যায় আছে?

24P/1168

(Turn Over)

(4)

(b) Write the name of a famous commentator of *Yājñavalkyasmṛti*. 1

‘যাজ্ঞবল্ক্যস্মৃতি’ৰ এগৰাকী বিখ্যাত ভাষ্যকাৰৰ নাম লিখা।

(c) What is ‘ব্যবহাৰ’? Give the definition of ‘ব্যবহাৰ’ according to *Yājñavalkyasmṛti*. 1+3=4

‘ব্যবহাৰ’ শব্দটোৱে কি বুজাইছে? ‘যাজ্ঞবল্ক্যস্মৃতি’ৰ মতে ‘ব্যবহাৰ’ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(d) What is উপনিষি? 2

উপনিষি বুলিলে কি বুজা?

7. What is উত্তমৰ্ণ and অধমৰ্ণ? Mention the basic laws which is to be followed for debt as stated in ঋণদানপ্ৰকৰণ of *Yājñavalkyasmṛti*. 2+5=7

উত্তমৰ্ণ আৰু অধমৰ্ণ বুলিলে কি বুজা? ‘যাজ্ঞবল্ক্যস্মৃতি’ৰ ঋণদান প্ৰকৰণ অনুসৰি ঋণ দিওঁতে পালন কৰিবলগীয়া মৌলিক আইনৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।

8. What are the rules prescribed for distribution of the paternal estate among the sons as stated in ‘দায়ভাগ’ of *Naradasmṛti*? Discuss in detail. 10

‘নাবদস্মৃতি’ৰ ‘দায়ভাগ’ অনুসৰি পিতৃধনৰ বিভাগ পুত্ৰসকলৰ মাজত কৰাৰ নিয়মসমূহ কি কি? বহুলাই আলোচনা কৰা।

24P/1168

(Continued)

(5)

UNIT—IV
(Arthaśāstra)
(Marks : 20)

9. (a) Give the meaning of the word ‘ব্যসন’. 1
‘ব্যসন’ শব্দটোৰ অৰ্থ লিখা।

(b) How many অধিকৰণs are there in *Arthaśāstra*? 1
‘অৰ্থশাস্ত্ৰ’ত কেইটা অধিকৰণ আছে?

10. What are the natural calamities according to *Arthaśāstra*? 2

‘অৰ্থশাস্ত্ৰ’-মতে দৈৱিক ব্যসনকেইটা কি কি?

11. How a residential palace (রাজপ্রাসাদ) of a king should be constructed as stated in *Arthaśāstra*? 3
‘অৰ্থশাস্ত্ৰ’ অনুসৰি ৰজাই ৰাজপ্ৰাসাদ কেনেদৰে নিৰ্মাণ কৰাব লাগে?

12. Write a note on the social welfare as described in Kautilya’s *Arthaśāstra*. 6

কৌটিল্যৰ ‘অৰ্থশাস্ত্ৰ’ত বৰ্ণনা কৰা অনুসৰি সমাজকল্যাণৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

24P/1168

(Turn Over)

(6)

13. Discuss different views regarding taking defensive measures against calamities according to *Arthaśāstra*.

‘অর্থশাস্ত্ৰ’ অনুসৰি দুৰ্যোগ প্ৰশমনৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা ব্যৱহাৰসমূহৰ বিভিন্ন দিশসমূহ আলোচনা কৰা।
